

CATAPULT

منكبون

The Poem In Memory of Khavaran in six languages

Mohsen Emadi محسن عمادي

THE POEM

EL POEMA

LE POÈME

RUNO

O POEMA

القصة

Mohsen Emadi: The Poem / In Memory of Khavaran

Published by Catapult – Manjanigh: June 2017

Languages: العربية, English, Español, Français, Português, Suomalainen

Mohsen Emadi's, *The Poem*, or, *In Memory of Khavaran*, is a text that has accompanied us along our work of confronting the executions of political prisoners in Iran. After it was written in the beginning of 2009, it acted as a kind of remedy for all those who could not process the mass grave of Khavaran being demolished by the Iranian authorities. The Poem took the place of the mass grave as a refuge to which one could return – a voice that would remind the reader that the struggle against collective amnesia cannot be fought without the participation of artists who have decided to face the many silences that make oppression so suffocating. Just as in Latin America, poetry as a tool to reclaim history has a long tradition in Iran and in the whole Middle East. A Columbian friend reacted to *The Poem* by asking if it was written in response to the Banana Massacre of 1928 in Columbia. He was shocked when he understood that it was written by an Iranian poet as a way of processing the mass executions in his country. The way the words chosen were reminiscent of the Banana Massacre shows the many connections dictatorship, exploitation and massacres establish between the people affected, even though they live thousands of kilometres apart. Mohsen Emadi lives in Mexico, a geography in which his own exile seems more endurable, as it is shaped by the experience of exile of so many poets and writers from other Latin American countries. His work is evidence of the fact that the coup in Chile was not only against the people of Chile but against all of us, that with the plantation workers of Cienaga we were all massacred, that the disappeared students of Mexico alternate with the dead of Iran in our dreams.

After having processed that the demolition of the mass grave is yet another oppressive act alongside so many other acts and forms of oppression, *The Poem* has been reference point when discussing the mass executions of 1988/1989, both, in relation to its content, but also to its extraordinary

language and choice of words that remain unforgettable for all those who enter the world it opens up for the reader.

Mohsen Emadi was born in 1976 in Sari, Iran. He is a poet, writer, and interpreter of countless poems, especially of Latin American Poets such as Juan Gelman, Gabriel Zaid, and Ledo Ivo, but also of Nathalie Handal, Jaroslav Seifert, Nichita Stanescu, Antonio Gamoneda, Luis Cernuda, Walt Whitman, Antonio Jacinto, and many more. He is the winner of several literary awards.

القصيدة.....1-10

The Poem.....11-18

El Poema.....19-26

Le Poème.....27-35

O Poema.....36-44

Runo.....45-52

القصيدة

المترجم: عبدالهادى سعدون

1

الكلمات مقبرة الأشياء.

كُدُ الجواد في هذه الأسطر،

صوتٌ لا يُسمعُ منذ طفولتي.

ذبلتُ ضحكك اثناء مراهقتي.

أكتبُ

كما لو أنه يحجُّ إلى مدينة الموتى.

لو استطاع الزمن أن يعودُ إلى الوراء

لرنت همسات أبي

في أسماع هذا النص، صوت طلقة

سيُخربُ حلم هذه الأسطر

وقصيدة عرف متوحش سيُعلمُ الخطو

في غرفة موصدة خلال أعوام.

صُفَّتْ الكلمات على اتساع خطوط البيت الشاحبة:

هنا النافذة،

ابعد من النافذة، باحة. لا أحد يعرفُ

أي كابوس يوقظُ القصيدة.

يلمح احياناً، من خلال النافذة، نظرة خطيبة الجار،

احياناً الأرجوحة والدراجة،

أو جدار برسوماته غير المؤذية.

يتأملها

حتى تكتسي بالحياة.

حينئذ فحسب، مستوعباً ومتأمللاً الأشياء الحية

يعود للنوم.

2

منذ سنين وهمهمات أبي

ضاعت في نص الحلم

وأشعلت القصيدة ثلاثة آلاف شمعة،

وشكلت ثلاثة آلاف باخرة من الورق

وهبتها كلها للبحر.

الآن وقد جهزتُ حقائبِي

بانتظار القطار الأول

الذي لن يعيدني لهذا المكان،

القصيدة تصعد على الدراجة؛

مرتجفاً ومتقدماً

يدوسُ على الحفر والبرك،

يضغطُ على جرس أحد الأبواب،

يتأمل الهمسات والحشرجات

خائفاً أن يسمعه.

لكن الهمسات تصدح عالياً

ليصبح من المستحيل سماع صفير القطار.

ما زلت في المحطة حتى الآن

والقصيدة في خاوران

تحمي موتى الأعوام الماضية

من نظرات الحرس.

3

منذ عام

نزحت القصيدة عبر الأسلاك الشائكة

حيث يطوف الحرس على تلال صدرك،

سرقنت شففتيك

يديك،

وخلقتك جزءاً جزءاً.

هذا العام، بالكاد يراقب الحرس:

جسدك مسروق من زمن بعيد.

في المحطة

مقعدتي يحتله ميت

تجهل القصيدة اسمه.

(كذلك لن تحفظ اسمك).

رصاص ودم ساخن

يعثران على طريقهما في هذه الخطوط.

لا قدرة لأية ورقة بإيقاف هذا النزيف.

المحطة مكتظة بمسافرين موتى.

فصيل الإعدام

والمشانق

لا تنتظر أي قطار.

الدفانون بلا رغبة

يقرعون أجراس ثلاثة آلاف بيت.

ثلاثة آلاف دراجة مهجورة

ومتناثرة في الأزقة.

4

القصيدة لا تقف أمام فصيل الإعدام.

ولا فصيل الإعدام، في القصيدة

يعرف أين هي وجهة التصويب.

هم رفعوا تسعيرة الخدمات الأساسية،

الكراء، ونفقات الدفن.

لا قدرة لي على شراء سكاثر لثلاثة آلاف ميت

لكن لي قدرة إعادتهم إلى الحياة.

لا أريد للقصيدة

ان تعيدهم إلى مقبرة

لم يعد لها من أثر،

أريد أن أتذكر فحسب

بأن جميع الدراجات المهجورة قد عطّلت منذ زمن

وأن لا أحد أبداً سيعود لسماع رنين الأجراس.

الموتى بقوا في المحطة

وإذا ما استطاعت القصيدة ضمان بطاقة لكل قارئ

سترسلها في أول قطار يمضي.

في بلدي

شيء عادي تواجد ثلاثة آلاف ميت في محطة.

ثلاثة آلاف ميت في قطار، شيء عادي.

في محطات الحدود

هم يعتقلون ألسنتنا.

كلماتنا تتعفن ما أن نجتاز هذا الخط.

أنا أفك يدي من يديك خارج المحطة،

صفير القطار يعجلُ بكلماتي.

الكلمات احتلت كل المقطورات

بثلاثة آلاف كابوس.

كلماتي غضة

لها ثلاثون عاماً

لكنها راحت تتجمع

طبقة بعد أخرى

تحت زي السجين هذا.

الأصفر لم يكن لون أحذيتي في المدرسة،

ولا الأحمر لون قاصتي

ولا الأزرق لون دراجتي الأولى.

الكلمات نمت بألوان زيك
كانت كقطيع خيول هاربة
قوس قزح ساهمت بقلعه
لترسله برمية طويلة في الهواء
ليسقط بين القاذورات والوحل.
على الأصفاد، في العتمة وفي أمر الإطلاق.

6

لست في هذا الصف الطويل من اجل قطعة خبز وحليب.
أنا هنا من اجل تسليم لساني.
كل شيء يجتاز الحدود لا قيمة له من بعد.
أنا هنا من اجل أن يترجمونني.
دراجة تتجول في حدودي
ما بين الحفر والبُرك.
القصييدة تدرك التصريفات وحروف الوصل،
المسافة بين أنا و أنا

عدتي ب إلى - أمام - حبذا - مع - ضد (ي).

تمطرُ،

فوق التصريفات وحروف الوصل

فوق العِلاقات.

في اليوم المطير

المسافة بيننا تتمدد

وعلى هذا البعد، خاوران تتوسع.

7

في لساني

يولد شرطي

في كل مرة نصمت بها بغتة.

في لساني

خلف كل دراجة مرعوبة

تجلسُ ثلاثة آلاف كلمة ميتة.

في لساني

يهذي البشر بالاعترافات،

وتمضي متسريلة بالهمسات السود،

وتدفنها

بصمت.

لساني هو الصمت.

من يترجم صمتي؟

كيف سأعبرُ هذه الحدود؟

* خاوران: تقع جنوب شرق طهران، كانت مدفناً بهائياً، استخدمته الحكومة لدفن المعارضين فكراً لها في حفر جماعية

عام 1988. ردمته الحومة عام 2009.

The Poem

Translated by Sholeh Wolpe and others

1

Words are the burying ground of things.

The trot of a horse through these lines
is a sound I haven't heard since childhood.

Your laughter wilted in my teenage years.

I write

as if on pilgrimage to the city of the dead.

If time by chance slips backwards,

my father's murmurs will echo

in the ears of the text, the sound of a bullet

will disturb the sleep of these lines

and a wild-haired poem will pace

a room that's been decayed for years.

Words have been arranged along the faded lines of a

house:

Here is a window,

behind the window a courtyard.

No one knows

which nightmare awakens the poem.

It sees

sometimes, at the window, the glance of a neighbor's

bride

sometimes the swing and the bicycle,

or the wall with its cheap paintings.

It looks at them

until they come alive

then, to the inhale and exhale of living things

goes back to sleep.

2

Years ago my father's murmurs

lost their way in the text of sleep

and the poem lit three thousand candles,

built three thousand paper boats

and offered them all to the sea.

Now that I have packed my bags

and wait for the first train
that would not return me here,
the poem is riding a bicycle;
trembling and in haste
it pedals through bumps and puddles,
rings a doorbell, stares at whispers and sobs
afraid of being heard.

But the whispers are so loud in the ear
it is impossible to hear the whistle of a train.

I am still in the station
and the poem in Khavaran
protects the dead of these past years
from the gaze of the guards.

3

A year ago
the poem slipped through barbed wire
where soldiers patrolled the hills of your breasts,
stole your lips,

your hands;

recreated you piece by piece.

This year, soldiers guard the edge of nothing:

your body long stolen.

In the station,

my bench is occupied by a dead

whose name the poem doesn't know.

(It wouldn't learn your name either.)

Bullets and warm blood

find their way into the lines

no paper can stop the bleeding.

The station is full of passengers who are dead.

The firing squads

and the hanging ropes

are not waiting for any train.

Mumbling gravediggers

ring the doorbells of three thousand homes.

Three thousand abandoned bicycles

litter the alleys.

4

The poem is not standing in front of a firing squad.

Nor does the firing squad know where on the poem to aim at.

They simply hike the price of utilities,
the rent, and burial expenses.

I cannot buy cigarettes for three thousand dead
but I can bring them all back to life.

I don't want to make the poem
send them back to a cemetery
that doesn't exist anymore;

I only want to remind it
that all the abandoned bicycles have decayed by now,
that no one will ever again hear the jangle of their bells.

The dead will remain in the station
and if the poem can secure a ticket from each reader
it will send them off on the first one-way train.

In my country
three thousand dead in a station is normal.

Three thousand dead on a train is normal.

5

At the border stations

they arrest our tongues.

Our words decay when they cross that line.

I let go of your hands outside the station,

the train's whistle hurries my words.

Words have filled up all the cabins,

they dream thousand-year nightmares.

My words are young,

just thirty years old,

but they have piled up

layer by layer

under this prison garb.

Yellow was not the color of my first school shoes,

nor was red the color of my piggy-bank,

or blue the color of my first bicycle.

Words grew up with the colors of your dress;

they were a herd of fleeing horses,

a rainbow that you would take off

and send curving through the air,

falling into mud and dirt,
into handcuffs, darkness, and the command to shoot.

6

I'm not standing in this long line for bread and milk.

I stand here to surrender my tongue.

Everything crossing the border becomes lighter.

I stand to be translated.

A bicycle rides my borders

over bumps and puddles.

The poem considers conjunctions and prepositions,

the distance between I and I,

the me to-from-on-or me,

It is raining

on conjunctions and prepositions,

on relationships.

In the rain

the distance between us widens,

and in that distance, Khavaran grows larger.

7

In my language

every time we suddenly fall silent

a policeman is bom.

In my language

on the back of each frightened bicycle

sit three thousand dead words.

In my language

people murmur confessions,

dress in black whispers,

are buried

in silence.

My language is silence.

Who will translate my silence?

How am I to cross this border?

*Khavaran is a mass grave south-east of Tehran. Originally a Bahai cemetery, neighboring land was used to bury the bodies of political prisoners who were mostly executed during the mass executions of 1988. The mass grave was demolished by Iranian authorities in 2009.

El poema

Traducido por Clara Janes

1

Las palabras son el cementerio de las cosas.

El trote de un caballo en estas líneas

es un sonido que no oía desde mi infancia.

Durante mi adolescencia tu risa se marchitó.

Escribo

como si peregrinara a la ciudad de los muertos.

Si el tiempo pudiera dar marcha atrás,

los murmullos de mi padre resonarían

en los oídos de este texto, el sonido de una bala

estorbaría el sueño de estas líneas

y un poema de crin salvaje marcaría el paso

en una habitación cerrada durante años.

Las palabras se han colocado a lo largo de las descoloridas líneas

de una casa:

aquí está la ventana,

más allá de la ventana, un patio. Nadie sabe
qué pesadilla despierta el poema. Ve
a veces, en la ventana, la mirada de la novia del vecino,
a veces el columpio y la bicicleta,
o el muro con sus dibujos inocuos.
Los contempla
hasta que cobran vida.
Sólo entonces, inhalando y exhalando cosas vivas
vuelve a dormirse.

2

Hace años que los murmullos de mi padre
se perdieron en el texto del sueño
y el poema encendió tresmil velas,
modeló tres mil barcos de papel
y los ofreció todos al mar.
Ahora que ya he hecho las maletas
y espero el primer tren
que no me devolverá a este lugar,

el poema monta en bicicleta;
temblando y con precipitación
pedalea sobre baches y charcos,
toca el timbre de una puerta,
contempla los susurros y los sollozos
temiendo que le oigan.

Pero los susurros suenan tan alto
que es imposible oír el pitido de un tren.

Estoy todavía en la estación
y el poema en Khavaran¹
protege a los muertos de estos años pasados
de la mirada de los guardias.

3

Hace un año
el poema se coló por una alambrada
donde los soldados patrullaban por las colinas de tu pecho,
robó tus labios,
tus manos;

y te recreó pieza a pieza.

Este año, los soldados apenas vigilaban:

tu cuerpo robado ya hace tiempo.

En la estación

mi banco lo ocupa un muerto

cuyo nombre el poema desconoce.

(tampoco aprendería el tuyo.)

Balas y sangre caliente

encuentran su camino en estas líneas –

no hay papel que pueda detener este desangrarse.

La estación está repleta de pasajeros que están muertos.

Los pelotones de ejecución

y las sogas

no esperan ningún tren.

A regañadientes, los enterradores

tocan los timbres de tres mil casas.

Tres mil bicicletas abandonadas

están esparcidas por los callejones.

4

El poema no está parado ante un pelotón de ejecución.

Tampoco el pelotón de ejecución,

en el poema, sabe hacia dónde tiene que apuntar.

Ellos sólo han subido el precio de los servicios básicos,

el alquiler, y los gastos del entierro.

No puedo comprar cigarrillos para tres mil muertos

pero puedo devolverles la vida.

No quiero que el poema

los devuelva a un cementerio

que ha dejado de existir,

sólo quiero recordar

que todas las bicicletas abandonadas se han estropeado ya,

que nadie volverá nunca a escuchar el sonido de sus timbres.

Los muertos se quedarán en la estación

y si el poema puede asegurar un billete para cada lector

se lo enviará en el primer tren de ida.

En mi país

es normal tres mil muertos en una estación.

Tres mil muertos en un tren es normal.

5

En las estaciones de frontera

ellos arrestan nuestras lenguas.

Nuestras palabras se estropean cuando cruzan esa línea.

Yo me suelto de tus manos fuera de la estación,

el pitido del tren apresura mis palabras.

Las palabras han ocupado todas las cabinas,

tienen tres mil pesadillas.

Mis palabras son jóvenes,

apenas tienen treinta años,

pero se han ido acumulando

capa a capa

bajo este uniforme de preso.

El amarillo no fue el color de mis zapatos del colegio,

tampoco era rojo el color de mi hucha

ni azul el color de mi primera bicicleta.

Las palabras han crecido con los colores de tu uniforme;

eran una manada de caballos huyendo

un arco iris que tú arrancarías

y enviarías con una larga curva por los aires

haciéndolo caer en la suciedad y el barro,
en las esposas, en la oscuridad y en la orden de disparo.

6

No estoy en esta larga fila esperando pan y leche.

Estoy aquí para entregar mi lengua

Todo lo que atraviesa la frontera pierde peso.

Estoy aquí para ser traducido.

Una bicicleta recorre mis fronteras

por baches y charcos.

El poema tiene en cuenta conjunciones y preposiciones,

la distancia entre yo y yo,

mi a-ante-cabe-con-contrá mi.

Llueve

sobre conjunciones y preposiciones,

sobre las relaciones.

En la lluvia

la distancia entre nosotros se amplía,

y a esta distancia, Khavaran se va ensanchando.

7

En mi lengua

cada vez que nos callamos de repente,

nace un policía.

En mi lengua,

detrás de cada bicicleta asustada

se sientan tres mil palabras muertas.

En mi lengua

la gente murmura confesiones,

va vestida de susurros negros,

se la entierra

en silencio.

Mi lengua es silencio.

Quién traducirá mi silencio?

Cómo voy a cruzar esta frontera?

*Localidad al sudeste de Teheran, Khavaran fue un cementerio Bahai usado para enterrar a los prisioneros de conciencia asesinados en la ejecución en masa de 1988. Fue demolido por el gobierno en enero de 2009.

LE Poème

Traduit par Françoise Roy

1

Les mots sont le cimetière des choses

le trot d'un cheval dans ces lignes

est un bruit que je n'entendais plus depuis mon enfance

durant mon adolescence ton rire s'est fané

j'écris

comme si je faisais un pèlerinage dans la ville des morts

si par hasard le temps reculait

les chuchotements de mon père résonneraient

dans les oreilles de ce texte, le son d'une balle

dérangerait le sommeil de ces lignes

et un poème à la crinière sauvage marquerait le pas

dans une pièce

abandonnée depuis des années

les mots se sont placés sur le plan incolore

: d'une maison

voici la fenêtre
et au-delà de la fenêtre, la terrasse
.personne ne sait quel cauchemar réveille le poème
La fenêtre au regard discret attrape parfois la mariée
du voisin
parfois, le tape-cul et le vélo
ou le mur avec ses dessins anodins
les regarde
jusqu'à ce qu'ils deviennent vivants
Et ce n'est qu'alors, qu'en inhalant et en exhalant les choses
vivantes
se rendorment

2

Cela fait des années que le murmure de mon père
s'est perdu dans le texte du sommeil
et le poème a allumé trois mille bougies
et il a fabriqué trois mille bateaux en papier
qu'il a tous donné à la mer

maintenant que j'ai déjà fait mes valises
et que j'espère le premier train
pour ne pas revenir
,le poème monte en vélo
en tremblant et de façon précipitée
il pédale à travers les nids de poule et les flaques d'eau
il sonne à une porte
il remarque les chuchotements et les sanglots
tout en craignant qu'on ne l'entende
mais les chuchotements résonnent si fort
qu'il est impossible d'entendre le coup de sifflet d'un train
je suis encore dans la gare
et le poème à Khavaran¹
protège les morts de ces dernières années
du regard des gardiens

3

Il y a un an

le poème s'est faufilé à travers le grillage

où les soldats patrouillaient dans les collines de ta poitrine
il a volé tes lèvres
tes mains
: et il t'a recréée de toutes pièces
: cette année, les soldats surveillaient à peine
on a volé ton corps il y a longtemps
dans la gare
c'est un mort qui a pris mon banc
un mort dont le poème ignore le nom
il n'apprendrait pas le tien non plus
les balles et le sang chaud
se frayent un chemin à travers ces lignes
il n'y a aucun papier qui puisse faire en sorte qu'on se vide de
son sang
la gare est pleine de passagers qui sont morts
les pelotons d'exécution
et les cordes
n'attendent aucun train
à contrecœur, les fossoyeurs
sonnent aux portes de trois mille maisons

trois mille vélos abandonnés
sont éparpillés au hasard des ruelles

4

Le poème ne se tient pas debout devant un peloton d'exécution
pas plus que le peloton d'exécution
ne le fait dans le poème, il sait où il doit viser
,il suffit de hausser le prix de l'eau et de l'électricité
du loyer et des frais d'inhumation
je ne peux pas acheter des cigarettes pour trois mille morts
mais je peux tous les ressusciter
je ne veux pas forcer le poème
à les retourner à un cimetière
qui a cessé d'exister
tout ce que je veux est de rappeler
que tous les vélos abandonnés ont été endommagés
et que personne ne réentendra le son de la sonnette qui se répète
les morts resteront à la gare
et si le poème peut garantir un billet pour chaque lecteur

il le lui enverra sur le premier train de l'aller
vers ma contrée d'origine
trois mille morts dans une gare, c'est chose normale
trois mille morts dans un train, c'est chose normale

5

Aux postes frontières
ils arrêtent nos langues
nos mots se détériorent quand ils traversent cette ligne
j'ai lâché tes mains en dehors de la gare
le coup de sifflet du train presse mes mots
les mots sont montés dans toutes les cabines
ils font des cauchemars vieux de mille ans
mes mots, eux, sont jeunes
ils ont à peine trente ans
mais pris sous cette couche
couche par couche
ils se sont accumulés
le jaune n'était pas la couleur de mes chaussures de collégien

le rouge n'était pas non plus la couleur de ma tirelire
ou le bleu celle de mon premier vélo
; les mots ont grandi avec des couleurs de chemise
ils étaient comme un troupeau de chevaux en train de s'échapper
un arc en ciel que tu arracherais de ton corps
et qui formerait une grande courbe dans les airs
et qui retomberait dans la boue et l'argile
sur les menottes, dans la noirceur et l'ordre de faire feu

6

Je ne suis pas en train de faire une si longue file d'attente pour
qu'on me donne du pain et du lait
je suis ici pour donner ma langue
tout ce qui traverse la frontière perd du poids
je suis ici pour être traduit
un vélo parcourt mes frontières
à travers les nids de poule et les flaques d'eau
Le poème remarque les conjonctions et les prépositions
la distance entre moi et moi

mon à-devant-tient-avec-contre moi
il pleut
sur les conjonctions et les prépositions
sur les relations
sous la pluie
je m'éloigne de toi
et dans cette distance, Khavaran
s'élargit

7

Dans ma langue
quand tout le monde se tait soudainement
naît un policier
,dans ma langue
derrière chaque vélo effrayé
s'assoient trois mille mots morts
dans ma langue
les gens chuchotent des aveux
ils sont vêtus de noirs chuchotements

on les enterre

en silence

ma langue

est silence

? Qui donc traduira mon silence

? Comment vais-je faire pour traverser cette frontière

*Khavaran est une fosse commune située au sud-est de Téhéran. Elle était d'origine un cimetière des Bahaïes où, un terrain de côté a été servi pour enterrer les corps des prisonniers politiques qui sont pour la plupart, exécutés pendant le massacre des prisonniers politique en 1988. Cette fosse commune a été démolie par les autorités de la République Islamique en 2009.

O Poema

Tradução: Claudio Aguilar

1

As palavras são o cemitério das coisas
o trote de um cavalo sobre estas linhas
são o som que eu não ouvia desde a minha infância
durante a minha adolescência o teu riso enlanguesceu
escrevo
como se peregrinasse à cidade dos mortos
se, por acaso, o tempo pudesse retroceder
ressoariam os murmúrios de meu pai
nos ouvidos deste texto, o som de uma bala
estorvaria o sonho dessas linhas
e um poema de juba selvagem pediria passagem
num quarto
abandonado durante anos
as palavras foram colocados num plano descolorido
da casa:

aqui está a janela
para além da janela, o pátio
ninguém sabe que pesadelo desperta o poema.
às vezes, a janela com blocos discretos olha a noiva
vizinha
por vezes, o balanço e a bicicleta
ou o muro com seus desenhos inócuos
os contemplam
até que cobram vida
do vizinho
só então, aspirando e expirando coisas vivas
voltam a dormir

2

Faz anos que os murmúrios de meu pai
perderam-se no texto do sono
e o poema acendeu três mil velas
modelou três mil barcos de papel
e os ofereceu todos ao mar

agora que eu já arrumei as malas
e espero o primeiro trem
para nunca mais voltar
o poema monta a bicicleta,
trêmulo e com precipitação
pedala sobre covas e poças
toca a campainha de uma porta
fixa-se nos sussurros e soluços
temendo que eles ouçam
mas os sussurros soam tão alto
que é impossível ouvir o apito de um trem
Eu ainda estou na estação
E o poema em Khavaran*
protege os mortos daqueles anos passados
do olhar dos guardas

3

Há um ano
o poema deslizou por cima do alambrado

onde os soldados patrulhavam as colinas de seu peito
roubou teus lábios
tuas mãos
e recriou-te peça por peça
este ano, os soldados só assistiam:
teu corpo foi roubado há tempo
na estação
meu banco é ocupado por um morto
cujo nome o poema desconhece
tampouco aprenderia o teu
balas e sangue quente
encontrariam o caminho para estas linhas
nenhum papel pode deter esta sangria
a estação está cheia de passageiros mortos
os pelotões de fuzilamento
e cordas
não esperaram nenhum trem
de má vontade, os coveiros
tocam as campainhas de três mil casas
rês mil bicicletas abandonadas

estão espalhadas pelos becos

4

O poema não está parado frente a um pelotão de fuzilamento

tampouco o pelotão de fuzilamento

no poema, sabe para onde deve apontar

somente aumentam o preço da água e da luz,

do aluguel e das despesas de funeral

eu não posso comprar cigarros para três mil mortos

porém posso ressuscitá-los a todos eles

eu não quero forçar o poema

a devolvê-los a um cemitério

que deixou de existir

eu só quero lembrar

que todas as bicicletas abandonadas já estão danificadas

e ninguém voltará a ouvir a repetição da campainha na porta

os mortos ficarão na estação

e se o poema pode garantir um bilhete para cada leitor

ser-lhe-á enviado no primeiro trem que passar

em minha terra

é normal três mil mortos em uma estação

é normal três mil mortos em um trem

5

Nos postos de fronteira

eles prendem nossas línguas

nossas palavras se deterioram quando cruzam essa linha

eu soltei tuas mãos fora da estação

o apito do trem apressa minhas palavras

as palavras ocuparam todas as cabines

têm pesadelos de mil anos

minhas palavras são jovens

têm trinta anos de idade

porém presas a este manto

manto por manto

foram se acumulando

o amarelo não foi a cor dos meus sapatos de colégio

tampouco era vermelha a cor do meu mealheiro

nem azul a cor da minha primeira bicicleta
as palavras têm crescido com as cores da camisa;
eram uma manada de cavalos fugindo
um arco-íris que arrancarias de teu corpo
e com ele formarias uma grande curva no ar
e cairias na lama e no barro
sob algemas, no escuro e sob a ordem de fogo

6

Eu não estou em uma longa fila à espera de pão e leite
estou aqui para entregar minha língua
aquele que cruza a fronteira perde peso
estou aqui para ser traduzido
uma bicicleta percorre minhas fronteiras
por covas e poças
o poema se fixa nas conjunções e preposições
a distância entre mim e eu
me a-ante-cabe-con-contramim
chove sobre conjunções e preposições

sobre as relações
na chuva
eu me afasto de ti
e, nesta distância, Khavaran
vai se ampliando

7

Na minha língua
quando todos se calam
de repente nasce um policial
na minha língua,
por trás de cada bicicleta assustada
sentam-se três mil palavras mortas
em minha língua
a gente murmura as confissões
vai vestida de sussurros pretos
é sepultada
em silêncio
minha língua

é silêncio

quem traduzirá meu silêncio?

como vou atravessar esta fronteira?

*Khavaran é uma localidade a sudeste de Teerã, onde está situado o ex-cemitério Bahai, para onde enviaram prisioneiros de consciência, mortos em massa em 1988. Foi demolido pelo governo em janeiro de 2009.

Runo

Kääntänyt Anne Ketola

1

Sanat ovat asioiden hautausmaita.

Hevosen ravi näillä riveillä

on ääni jota en ole kuullut sitten lapsuuden.

Naurusi kuihtui jo nuoruudessani.

Kirjoitan

kuin pyhiinvaelluksella kuolleiden kaupunkiin.

Jos aika voisi kulkea taaksepäin,

isäni muminat

kaikuisivat tämän tekstin korvassa

ja luodin ääni häiritsisi näiden rivien unta

ja runo hurjine harjoineen

kulkisi vuosia ympyrää suljetussa huoneessa.

Sanat on ripoteltu talon haalistuneelle pohjapiirustukselle:

tässä on ikkuna,

ikkunan alla piha. Kukaan ei tiedä

millaisen runon painajainen herättää.

Se näkee joskus, ikkunalla, naapurin morsion katseen,
joskus keinun ja polkupyörän,
tai seinän halpoine maalauksineen.

Tuijottaa niitä

kunnes ne tulevat henkiin.

Vasta sitten,

hengittäen eläviä sisään ja ulos,
palaa se uneen.

2

Vuosia sitten isäni muminat

hukkuivat tekstin uneen

ja runo sytytti kolmetuhatta kynttilää,

teki kolmetuhatta kartonkilaivaa

ja uhrasi ne kaikki merelle.

Nyt kun laukkuni on pakattu

ja odotan ensimmäistä junaa

joka ei tuo minua takaisin tänne,

nousee runo polkupyörälle;
tärysten, hosuen,
ajaa se kuoppien ja lätäköiden yli,
soittaa ovikelloa,
tunnustelee kuiskaukset ja voihkinnat,
peläten tulevansa kuulluksi.

Mutta niin kovia ovat kuiskaukset,
ettei junan vihellystä saata kuulla.

Olen yhä asemalla
ja runo on Khavaranilla
suojelee menneiden vuosien kuolleita
vahtien katseilta.

3

Vuosi sitten
runo livahti reiästä piikkilanka-aidassa
siellä missä sotilaat vartioivat rintojesi vuoria.
Se ryösti huulesi,
ja kätesi,

ja loi sinut uudelleen pala palalta.

Tänä vuonna sotilaat hädin tuskin vartioivat:

jo aikaa sitten on ruumiisi viety.

Asemalla

on paikkani vienyt kuollut,

jonka nimeä runo ei tiedä.

(Ei se sinunkaan nimeäsi oppisi.)

Luodit ja kuuma veri

löytävät tiensä näille riveille –

eikä voisi paperi vuotoa pysäyttää.

Asema on kuolleita matkustajia täynnä.

Teloitusjoukot

ja hirttoköydet

eivät junia odota.

Haudankaivajat, mumisten,

soittavat kolmentuhannen kodin ovikelloa.

Kolmetuhatta polkupyörää

hylättyinä pitkin kujia.

4

Ei runo koskaan seiso teloitusjoukon edessä.

Eikä teloitusjoukko

tietäisikään minne luotinsa tähtäisi.

He nostivat hintaa vedelle ja sähkölle,

asumismenoille ja hautajaiskuluille.

Kolmelle tuhannelle kuolleelle en voi ostaa savukkeita,

mutta henkiin heidät osaan tuoda.

En soisi runon

palauttavan heitä hautausmaalle

jota ei enää ole.

Haluan vain muistuttaa

ettei kukaan tule enää kuulemaan ovikellojen soittoa

ja että hylätyt pyörät on jo tuhottu.

Kuolleet pysyvät asemalla

ja jos runo voisi tarkastaa lipun joka matkustajalta

olisi se menolippu päivän ensimmäiselle lähdölle.

Minun kotimaassani

kolmetuhatta kuollutta asemalla on arkea.

Kolmetuhatta kuollutta junassa on arkea.

5

Tarkastusasemilla

he pidättävät kielemme.

Sanamme särkyvät ylittäessään rajan.

Aseman ulkopuolella päästän käsistäsi irti,
junan vihellys jouduttaa sanojani.

Joka vaunu on sanoja täynnä,
sanoilla kolmetuhatta painajaista.

Sanani ovat nuoria,
tuskin kolmeakymmentä.

Mutta ne ovat kertyneet,
kerros kerrokselta,
tämän vanginasun alle.

Keltainen ei ollut koulukenkieni väri,
ei punainen säästöpossuni,
eikä sininen ensimmäisen pyöräni.

Värit kasvoivat pukusi mukana;
ne olivat vauhkojen hevosten lauma,
sateenkaari jonka riuhdoit

ja heitit kaaressa halki taivaan,
pölyyn ja mutaan,
käsirautoihin, pimeyteen ja laukauskäskyyn.

6

En seiso tässä pitkässä jonossa odottaen leipää ja maitoa.

Seison tässä luovuttaakseni kieleni.

Kaikki käy kevyemmäksi ylittäessään rajan.

Olen tässä tullakseni käännetyksi.

Polkupyörä vahtii rajojani,

yli kuoppien ja lätäköiden.

Runo huomioi prepositiot ja konjunktiot,

etäisyyden minun ja minun välillä,

minä–minulle–minusta–minuun.

Sataa

konjunktioille ja prepositioille,

suhteille.

Sateessa

välimatka välillämme kasvaa,

ja tässä välimatkassa kasvaa Khavaran.

7

Minun kielessäni

aina kun joukko yhtäkkiä hiljenee

syntyy poliisi.

Minun kielessäni

jokaisen pelokkaan polkupyörän takana

istuu kolmetuhatta kuollutta sanaa.

Minun kielessäni

väki mumisee tunnustuksensa,

pukeutuu mustiin kuiskauksiin

ja hiljaisuuteen

heidät haudataan.

Minun kieleni on hiljaisuus.

Kuka kääntää hiljaisuuteni?

Kuinka pääsen tämän rajan yli?

*Khavaran oli bahai-uskoisten hautausmaa Teheranin provinssin kaakkoisosassa Iranissa. Sinne haudattiin vuonna 1988 joukkomurhatut mielipidevangit. Hallitus määräsi paikan tuhottavaksi vuonna 2009.